

2026-04-24

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Diarienummer 00520/2026

Till: registrator@tlv.se

Remissvar på förslag till ändring och omtryck av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2025:68) om statligt tandvårdsstöd, till den 15 januari 2027

Sveriges Tandhygienister, STHF, tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget. Sveriges Tandhygienistförening är en partipolitiskt obunden förening som organiserar landets tandhygienister, offentligt och privat anställda samt egna företagare. STHF har cirka 3300 medlemmar och är en del av SRAT, som är ett medlemsförbund i Saco.

Allmänt

STHF begränsar sitt remissvar till de delar som främst berör tandhygienister.

Specificering av vilken legitimation eller behörighet som krävs för att en viss tandvårdsåtgärd ska vara ersättningsberättigande

STHF välkomnar förslag med avsikten att stävja fusk och avsiktligt bedrägeri i tandvårdsstödet för att hushålla med resurserna och styra mot god och säker tandvård. Till detta är tandvårdsstödet ett kraftfullt styrmedel. STHF ser även positivt på Försäkringskassans nya möjlighet att vid ersättningsbegäran kontrollera att behandlaren inte saknar legitimation för yrket. STHF ifrågasätter däremot uppgiften att 1900 av 3600 tandhygienister, som rapporterat till tandvårdsstödet 2021 och

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

2025, har utfört åtgärder som de inte har fått kompetens för genom högskoleutbildningen till legitimerad tandhygienist, eftersom Försäkringskassan hittills inte haft denna möjlighet till legitimationskontroll. TLV har inte på ett betryggande sätt redogjort för hur dessa uppgifter tagits fram och TLV skriver själv i remissen att det inte varit möjligt att få tillgång till exakt statistik över hur vanligt förekommande fenomenet är. STHF skulle vilja se en djupare analys av hur rapporteringen till tandvårdsstödet har gått till, huruvida det faktiskt är tandhygienister som utför behandling de inte har kompetens för eller om det i själva verket handlar om brister i organisation hos vårdgivarna.

Vid delegering av en arbetsuppgift är det ur patientsäkerhetsperspektiv den legitimerade yrkespersonen som har det yttersta vårdansvaret för utförd åtgärd. STHF menar att icke legitimerad personals kompetens stannar vid hälsofrämjande och preventivt arbete och att legitimation för yrket bör vara ett krav för orsaksinriktad sjukdomsbehandling i tandvårdsstödet. En sådan ansvarsfördelning, grundad i formell kompetens, bidrar till att uppfylla den nationella kunskapsstyrningen om en hälsofrämjande tandvård och främjar teambaserad vård. För kvalificerat rådgivande samtal krävs, i enlighet med nationella riktlinjer för tandvård, fördjupade kunskaper om teorier och modeller för samtalsmetoden.

Socialstyrelsens föreskrift om behörighet i tandvården är styrande, men den kan komma att förändras med tiden. Tandvården möter utmaningar som ställer nya krav på hur tandvården kan organiseras och berörda myndigheter måste hålla sig uppdaterade och vid behov se över sina regelverk. Nationella examensmål eller kursrelaterade lärandemål inom högskoleutbildningen för tandhygienister kan ändras eller formell vidareutbildning förvärfvas på ett sådant sätt som påverkar deras kompetensområde och därmed behörighet, vilket inte till fullo har beaktats i TLV:s förslag om begränsning av vem som får debitera vad i tandvårdsstödet.

TLV:s modell för beräkning av referenspriserna i det statliga tandvårdsstödet

STHF har länge efterlyst transparens gällande hur kostnader för patientbehandling har beräknats och uppskattar att beräkningsmodellen denna gång remitterats för synpunkter. Dock saknas beräkningsmodellen för samtliga åtgärder. STHF har inget att invända mot TLV:s beräkningar av löner och hur många arbetstimmar som ägnas åt patientarbete under förutsättning att TLV kan erhålla tillförlitlig lönestatistik. STHF uppskattar att beräkningsmodellen

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

gällande fasta kostnader har uppdaterats. Däremot har STHF gjort egna beräkningar vad gäller förbrukningsmaterial (se tabell med förklaringar nedan). Priserna i tabellen är standardpriser från en dentaldepå och från ett apotek som anses hålla ordinära priser. STHF:s slutsats är att TLV har prissatt förbrukningsmaterial gällande polerpasta, fluorid och engångsmaterial för lågt samt att material för munhygieninstruktion överhuvudtaget inte kan ha räknats med i TLV:s modell. Material för munhygieninstruktion vid tandhygienistbesök kan vara relevant för flera åtgärder än de renodlade för rådgivande / kvalificerat rådgivande samtal, vid tillfällen då enbart en kortare instruktion ges till patienten i samband med undersökning, orsaksinriktad kariesbehandling eller scalingåtgärder. STHF vill påpeka att rubriken för åtgärd 341 numer är "Behandling av parodontal sjukdom eller periimplantit, omfattande". I den bifogade beräkningsmodellen används den gamla rubriken "Behandling av parodontal sjukdom eller periimplantit, mindre omfattande", med en beräknad tidsåtgång på 37 minuter. Efter årsskiftet 2025/2026 ska minst 30 minuter ägnas åt åtgärd 341, vilket indikerar att ett medelvärde på 37 minuter förefaller lågt räknat. Vidare saknar STHF begreppet journalföring i beräkningsmodellen. Användning av diverse mallar för journalföringen är inte helt enkelt i tandhygienistyrket, framför allt gällande rådgivande / kvalificerat rådgivande samtal där varje journalanteckning måste bli utformad efter respektive individ. Tandhygienistens journalanteckning är att likna vid kirurgens operationsberättelse, och kräver 5-15 minuter i anspråk. 5-10 minuter används för ytdesinfektion samt av- och framdukning mellan patienter.

Krav på minsta antal minuter bokad tid för scaling-åtgärder

STHF stödjer inte den nyligen införda regeln med krav på hur lång tid som minst måste användas för att använda åtgärder för mekanisk infektionsbehandling utan ser hellre andra krav, såsom fickdjup/antal fickor/antal tänder.

Begränsning av antalet sjukdomsbehandlande åtgärder inom en ersättningsperiod

STHF vill att den nyligen införda begränsningen av antal sjukdomsbehandlande åtgärder (300-serien) inom en ersättningsperiod tas bort, framför allt när det gäller patienter med svår parodontit. STHF har redan fått signaler från kollegor gällande svårt sjuka patienter, som hamnat i kläm till följd av begränsningen. I regionala vårdprogram för orsaksinriktad parodontal behandling betonas att momentet med information och instruktion måste få ta tid och att det inte sker i en handvändning att ändra på etablerade vanor.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

Reinformation och reinstruktion rekommenderas under hela den parodontala behandlingen, såväl under den aktiva behandlingsfasen som vid stödbehandlingen. Inför mekanisk infektionsbehandling eller parodontal kirurgi behöver patienten vanligen kvala in genom att få ned plackindex under en acceptabel nivå. Till detta anser STHF att tre respektive sex åtgärd 311 och 312 är för lite. Det förefaller inte rimligt att patienter med störst vårdbehov åläggs att själva finansiera behandling utanför tandvårdsstödet på grund av att ersättningsperioden avslutas i förtid.

Fouzieh Eliassy
Ordförande, Sveriges Tandhygienistförening

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr

Organisationsnummer

802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

Polerpasta och fluorid	Per patient
Polerpasta 268,75 / 30 patienter	8,95
Prophycup 3,95/patient	3,95
Tandtråd, 30 cm, approximal rengöring	0,28
*Fluorid engångsdos (Duraphat 10 ml)	5,33 (9,76)
Summa polerpasta och fluorid (exkl. Duraphat)	18,51
Engångsmaterial, grund	
Skoskydd, patient	2,38
Servett, mugg, sugar, bomullsrullar	11,21
Servett till brickbordet	0,84
Dukar för desinfektion / patient	2,16
**Ytdesinfektion 56,25 / 20 patienter	2,81
Munskydd + förkläde	2,65
Handskar, 2 par, patientbehandling + oren disk	3,30
***Handdesinfektion 8x3 ml	1,68
Summa engångsmaterial, grund	27,03
****Engångsmaterial, munhygieninstruktion	
Tandborste, styck	15,86
Enbindelsborste, styck	29,75
Tandtråd, 30 cm	0,28
Superfloss, styck	0,67
Mellanrumsborste, styck	8,9
Tandsticka Easypick/ Softpick	1,8
Tandsticka trä	0,38

*Singeldoser med fluorid är att föredra framför metoden att trycka ut lacket ur en tub, där materialet i tuben separerats till en fast del och en flytande del. Det separerade materialet omöjliggör kännedom om vilken fluoridhalt lacket har när det appliceras i patientens mun. Att fylla en engångsspruta och använda flera gånger med grov kanyl för applicering är inte förenligt med basala hygienrutiner.

** Basala hygienrutiner för ytdesinfektion säger att medlet ska används flödigt direkt ur flaskan vid varje tillfälle, vilket kräver en betydligt större mängd än förr.

***Handdesinfektion utförs minst 8 gånger per patient. I basala hygienrutiner anges att händerna ska desinficeras inför varje delmoment vid påklädning av munskydd, förkläde, visir och handskar.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

Utöver detta tillkommer handdesinfektion inför rengöring av unit och omgivande ytor, inför framdukning av rena instrument, efter att handskarna tas av efter avslutat patientarbete och efter bortplockning av oren disk.

****Kostnad för material vid munhygieninstruktion i munnen på patienten är svår att beräkna, kostnaden varierar stort beroende på vilka hjälpmedel patienten behöver. Hos patienter med parodontit behöver vanligtvis flera storlekar av mellanrumsborstar provas ut och manuell tandborste/eltandborste behöver ofta kompletteras med en enbindelsborste.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr

Organisationsnummer

802008-9812

Telefon

08-442 44 60

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477